

MR. SPEAKER: Now Tea Break for 10 minutes.

(The House then adjourned at 11.52 AM)

12.20 (The House re-assembled at 12.21 P.M
మ. of the Clock of the House and the Hon'ble Speaker was in the Chair.)

MR. SPEAKER: Please resume your seats.

ప్రకటన

కోత తీర్మానముల స్వీకరణ గురించి

Re: Receipt of Cut-Motions.

MR. SPEAKER: I am to announce to the House that the Cut-Motions to the Demands for Grants in respect of the Budget for 2016-17 will be received up to 2.00 P.M on 26th March, 2016.

Now, Discussion on Demands. K. Jana Reddy garu.

2016-2017 సం.పు వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక
(బడ్జెటు) పై-సాధారణ చర్చ (మొదటి రోజు)

*శ్రీ కె.జనారెడ్డి: అధ్యక్షా, నూతన రాష్ట్రంలో మూడువ సారి బడ్జెట్ పైన ప్రతిపక్షనాయకుడిగా మాట్లాడేందుకు అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ పాత్ర నిర్వహిస్తున్నందుకు నాకు సంతోషంగా ఉన్నది. తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలకు, తెలంగాణ ప్రజల చిరకాల కోరికలకు అనుగుణంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు అనేకమంది ఉద్యమాలు చేశారు. అనేకమంది అనేక సంవత్సరాలుగా ఈ ప్రాంతాన్ని ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఏర్పాటు చేయడానికి కృషి చేశారు. వారందరికీ నా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా ఎన్నో ఉద్యమాలు జరిగినా, ఎంతో మంది సోరాటం చేసినా, అనేక సంవత్సరాలుగా ఆవేదన మిగులుతూ వస్తున్నది. ఈ తరుణంలో 2013లో ఉన్నటువంటి యు.పి.సి ప్రభుత్వం సోనియాగాంధీ, ప్రణబ్ ముఖర్జీ గారి ఆధ్వర్యం తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చింది. తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలను నెరవేర్చడానికి తీసుకున్నటువంటి సాహసోపేతమైన నిర్ణయానికి తెలంగాణ ప్రజల పక్షాన, ఈ శాసన సభ పక్షాన వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈ ప్రజలందరూ తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడితే వారికి తగిన అభివృద్ధి వస్తుందని ఆశించారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడితే నూతన సంస్కృతికి వారధి అవుతుందని, నూతన సాంప్రదాయాన్ని ఒకనూతన ఒరుడిని

సృష్టించి భారతదేశంలోనే ఒక అగ్రగామి రాష్ట్రంగానే కాకుండా ఆదర్శ రాష్ట్రంగా ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడుతుందని ప్రజలు ఆశించారు. అందుకు అనుగుణంగానే ఈ రాష్ట్రాన్ని తీర్చిదిద్దుతామని ఈ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి వివిధ పార్టీలు హామీలిస్తూ ఎన్నికలకు వెళ్లారు. ఆ విధంగా ప్రజాస్వామ్యంలో ఉన్న ఈ పార్టీలపై నాడు ప్రజల్లో ఉన్నటువంటి విశ్వాసం టిఆర్ఎస్ పార్టీపైన ఉండడం వలన వారు ప్రభుత్వంలోకి రావడానికి అవకాశం కలిగింది. ప్రజలు వారికి సహకరించిన విషయం మరువరానిది. ఆ ప్రభుత్వాన్ని కూడా మేము అభినందించి ఆహ్వానించాము. అది ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తి. ప్రజాస్వామ్యంలో ఏ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినా, ఇక ముందు ఎప్పుడూ మేమే అధికారంలోకి రావాలని అనుకోకూడదు. ప్రజలను ఆశించినది పూర్తి చేయాలనే లక్ష్యంతో ప్రభుత్వం ఉండాలి. ఈ రోజు మేము ప్రతిపక్షంలో ఉన్నా ఆ ఆశయాన్ని పూర్తి చేయాలన్నది మా అందరి యొక్క ఆకాంక్ష, ఆలోచన. అందుకు ప్రభుత్వానికి సహకరించడానికి గానీ, ప్రజలు ఆశించిన విధంగా పాలనను అందించడానికి, ప్రభుత్వం ముందుకు సాగుతుంటే మేము తప్పనిసరిగా సహకరిస్తూ వారికి తగినటువంటి సలహాలు ఇస్తాము. కానీ, ఇదే పరిస్థితుల్లో ప్రజలు ఆశించిన విధంగా లేకున్నా, వారు ఆశించిన పద్ధతుల్లో నడవకుండా సత్యాలకు, వాస్తవాలకు దూరంగా ఉన్నా, వాటిని ప్రతిపక్షంగా ప్రజాస్వామ్యంలో మా పాత్ర నిర్వహించి ఆ ప్రభుత్వాలకు తెలియజేయడం మా వంతు పాత్రగా వ్యవహరిస్తాము. మేము వ్యక్తిగతంగా మా గొప్పతనానికి తెలియజేయడానికి కానీ, లేక మా పార్టీ యొక్క గొప్పతనాన్ని తెలియజేయడానికి ఇవన్నీ చెప్పడం లేదు. ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో మా వంతు పాత్ర నిర్వహించి ప్రజల బాధలను, ప్రజల సమస్యలను ప్రభుత్వం ముందుకు తెచ్చి వాటిని పరిష్కరించే విధంగా, వారిని ఒప్పించి మెప్పించడానికి, అర్థం చేయడానికి అవగాహన చేయడం కోసమే మేము మాట్లాడుతున్నాము తప్ప కేవలం ఈ ప్రభుత్వం మీద ఏదో మాట్లాడి, రాజకీయంగా విమర్శించాలనే ఉద్దేశ్యం మాకు లేదు. అదే విధంగా ప్రభుత్వం కూడా అదే ధోరణిలో వ్యవహరించాల్సివంటుంటే అవసరం ఉన్నది. ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి గుర్తు చేయునదేమనగా రాజకీయ పార్టీలు నూతన ఒరవడులను సృష్టించాలనీ, ముందుగా ఈ ప్రభుత్వానికి, నాయకుడికి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో వేరే పార్టీలు ఉండకూడదని ఒక్కొక్కసారి కొందరు వంతులలు మాట్లాడుతున్నారు. ఇలా చేయడం ప్రజాస్వామ్యమా? ప్రభుత్వం యొక్క తీరు ఇదేనా?

** An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

12.30 మ. ఈ రాష్ట్రంలో వేరే పార్టీ ఉండకూడదు, ఈ రాష్ట్రంలో ఇంకో పార్టీ నిలవకూడదు. ఇది ప్రజాస్వామ్యమూ, ఇది ప్రభుత్వం యొక్క తీరా అధ్యక్షా? అంటే ఇంకో పార్టీ ఉండకుండా ఉండడానికి వచ్చారా లేక ప్రజలు ఆశించిన విధంగా చేయడానికి వచ్చారా? ఈ విషయాన్ని ఒకసారి కాదు పైగా ఏ పార్టీని అభిమానిస్తే ప్రజలు ఆ పార్టీని అభిమానించడంలో తప్పు లేదు. ప్రజలు ఆదరించినటువంటి పార్టీ ప్రభుత్వ పక్షాన వుండడం తప్పు లేదు. కానీ రోజుకోసారి పార్టీలలో ఎన్నికలు వచ్చినా లేక ఎన్నికలు రాకున్నా సరే ఏ పార్టీ ఇక్కడ వుండడానికి నీలు లేదు, లేదా ఏ పార్టీకి ఓట్లు అడగడానికి నీలు లేదు అనేది ప్రజాస్వామ్య ముసుగులో నియంతృత్వ ధోరణికి నిజంగా ఒక సంకేతం. అయినా మేము అప్పుడప్పుడు కొత్తగా ఏర్పడినటువంటి ప్రభుత్వం కాస్త అభివృద్ధి చేసే విషయంలో ఆవేశంలో మాట్లాడుతున్నారని భావిస్తూ సంయమనం పాటిస్తున్నాం లేక సర్దుకుంటున్నాం, అంతేకాని ఆ మాటల ఒరవడిని రెండింతలు సృష్టించలేక కాదు. మూడింతలు అటాక్ చేయలేక కాదు. దాంతో ఉపయోగం ఏమీ లేదు. వక్క అసెంబ్లీలో మాట్లాడుతున్నటువంటి తీరు జరుగుతున్నటువంటి వ్యవహారాన్ని మీరు చూస్తే ఈ శాసనసభలో అటువంటి పరిస్థితి రాకుండా చూడడానికి ప్రతిపక్షాలైన మేము ప్రత్యేకంగా నా పార్టీ ప్రయత్నం చేయడమే దీనికి కారణం అని చెబుతున్నాను అధ్యక్షా. (చప్పట్లు)

ఒక్కసారి ఏదో మెజారిటీ వున్నదన్నటువంటి పరిస్థితుల్లో ఊహించినా..... మీ అందరికీ తెలుసు ఒకేఒక్క శాసనసభ్యురాలిగా జయలలిత వున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో జయలలితను బయటకు పంపినా తిరిగి ప్రభుత్వంలోకి వచ్చి కొనసాగుతున్నటువంటి సంగతి మీ అందరికీ తెలుసు. ప్రజాస్వామ్యంలో ఇద్దరు పార్లమెంటు సభ్యులు లేనటువంటి బి.జె.పి. పార్టీ అత్యంత మెజారిటీతో ఇవాళ అధికారంలో కొనసాగుతున్న విషయం మనందరికీ తెలుసు. అందుకని అధికారం శాశ్వతం కాదు. ప్రజా సమస్యల కొరకే మనం వున్నది. ఆ సమస్యల మీద పట్టుదలతో పని సాధించడమే మన వంతు. ఇందులో నిజానిజాలనం చెప్పుకొనేటప్పుడు మొట్టమొదటిసారిగా ప్రజాసామ్య స్ఫూర్తి, రాజ్యాంగ స్ఫూర్తి ఆ తరువాత ఆత్మాభిమానం. మన సభా నాయకుడు ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు ఏదైతే ఆత్మాభిమానం అని ప్రత్యేకంగా పదే పదే చెప్పినటువంటి విషయం వుందో ఇది అందరికీ వర్తిస్తున్నటువంటి విషయం. సభా నాయకులు, వెుత్తం సభ్యులందరూ గమనించాల్సినటువంటి విషయం. ఆత్మాభిమానంతో కూడుకుని,

ప్రజాస్వామ్య స్ఫిరిల్తో రాజ్యాంగ బద్ధంగా స్వపరిపాలన స్వయం పరిపాలన సకల జనులు ఆశించినటువంటి రాష్ట్ర అభివృద్ధిని సాధించడమే లక్ష్యంగా ఈ సభముందుకు సాగాలని చెప్పినా విజ్ఞప్తి అధ్యక్షా. ఆ విధంగా సభ ముందుకు పోతున్నదా లేదా అని సభ్యులందరూ మనమందరం గమనించాల్సినటువంటి విషయం. ముఖ్యంగా మూడు మాటలు ఇది చెప్పడంతోపాటు బడ్జెట్ అంశాలను, విషయాలను మీ ముందు వుంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. దానికంటే ముందు రేపు పొద్దున మీరు ఎవరు మాట్లాడినా మేము ఎవరు మాట్లాడుతున్నా..... ఈ మాట్లాడే దాంట్లో వాస్తవాలు వుంటే వాటిని స్వీకరించ లేకపోతే దాన్ని తెలియచేయటం ఆ తరువాత ఒకవేళ తప్పయితే తప్పని చెప్పి చెయ్యిస్తా ఈ చర్చల సారాంశం ప్రజల మధ్యకు పోయి ఎవరు రైటు ఎవరు రైటు కాదు అని ప్రజలు గమనించి రేపు జడ్జ్ మెంట్ ఈయడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. కానీ ఒకరిపై ఒకరం మనం పరుష పదజాలాలను ఉపయోగించడం గానీ, లేక మీ వైపు గట్టిగా చూసినా అది రూల్స్ కు విరుద్ధమే అవుతుంది. ఒకవేళ స్పీకర్ వైపు కోపంగా చేయి వూపినా అది వీళ్ల అవసరం కోసం అని భావించకపోతే అప్పుడు కూడా మీరు చర్య తీసుకోవచ్చును. అలాంటి పరిస్థితుల్లో ఈ రూల్స్ అనేవి ప్రతి ఒక్కరికీ వర్తిస్తాయి. కేవలం ప్రభుత్వ పక్షానికే కాదు, ప్రతిపక్షాలకే కాదు మెజార్టీ పక్షానికి ఏమీ కాదు అనేటువంటి ధోరణిలో వ్యవహరించడం తగదనేటువంటి విషయాన్ని నేను మీ ద్వారా సభకు గుర్తు చేస్తున్నాను. అలాగే నేను మొదలు పెట్టేముందు రెండు మూడు మాటలు మా విషయాలు, గత విషయాలు గురించి చెప్పుకుంటే అవి అవసరమే లేదు. కాని, నిజంగా చర్చితచరణము కూడా అవుతుంది. ఇన్ని సంవత్సరాలు పరిపాలన సాగించినారు, ఇంకా ఆ విషయాలేవో చెప్పుకుంటున్నారు, ఇంకా మా తాతలు.... నేతులు..... మా మూతులు, అనే విషయం మీకు అనిపించవచ్చు. కనీసం గుర్తు చేయడానికి మీరు గాని ఇతర పక్షాలు గాని ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏమీ చేయలేదు కాంగ్రెస్ పార్టీ మొత్తం ఈ మాటలన్నింటిని నేను ఉపయోగించవలసిన అవసరం లేదు అధ్యక్షా. ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ మూలానే ఈ పరిస్థితులు అన్నీ వచ్చాయి. మన ఈటల రాజేందర్ గారు ఈ బడ్జెట్ లో అప్పుడప్పుడూ చెబుతూ వుంటారు.

మూడు నాలుగు విషయాలు, అటు కేంద్రంలో వున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ గానీ, రాష్ట్రంలో వున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ గానీ చేసిన కొన్ని విషయాలైనా మీకు చెప్పి, కొంతకాలం మేము పరిపాలన సాగించిన తరువాత, ఎక్కువకాలం కూడా సాగించిన తరువాత, ప్రజలు ఇంకా ఆశించినన్ని పథకాలు, అభివృద్ధిని అందించలేకపోయామని, లేక ఇంకొక పార్టీ వస్తే,

TRS పార్టీ వస్తే ఇంకా అభివృద్ధి రెండు మూడు అంచెలు జరుగుతుందని అంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇప్పటివరకూ ఏదేదో చేసిందని వాటి యొక్క పరిణామాల ఫలితమే మీరు అక్కడ కూర్చున్నది అధ్యక్ష అందుకని మేము జరిగినటువంటి పరిస్థితుల్ని చెబుతూనే ప్రజలు ఏమి ఆశించారో దీని నుంచి గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి. అందులో వున్న మా అనుభవాన్ని మీకు అందిస్తూ వారు ఆశించి మిమ్మల్ని విశ్వసించడానికి కావాల్సింది మీరు పూర్తి చేయాలి. ఆ భాగంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏమి చేసిందనే విషయానికి వస్తే చరిత్రవరణంగా గత సభలోనే నేను చాలా విషయాలు చెప్పాను. మచ్చుకు మూడు నాలుగు విషయాలు మాత్రమే మీకు అందిస్తాను. అందులో కొంత కంపారిజన్ కూడా ఉంటుంది.

పదేపదే కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏమి చేయలేదు అనే విషయాన్ని నేను తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను అధ్యక్షా. ఇంకా మీరు చేస్తా అన్న అభ్యంతరం లేదు. లేదా ఏదైనా తప్పు చేసినా దానిని మీరు నిలదీశినా అభ్యంతరం లేదు. కాని గత ప్రభుత్వం ఏమి చేయలేదు అనేటువంటి అంశాన్ని పదేపదే మాట్లాడడంలో అది కేవలం పరస్పరం వాదోపవాదోపాలకు దారి తీస్తుంది తప్ప ఏమి ఉపయోగం లేదు. ఇవాళ మెడక్, నల్గొండ, వరంగల్ జిల్లాల్లోని 12 నియోజక వర్గాలకు గోదావరి నీళ్లు మీరు మెయిన్ పైప్ లైన్ నుంచి పైప్ లైన్ పేసి నీళ్లు తీసుకుపోయి ఇస్తున్నారు. అక్కడి నుంచి తీసుకు వచ్చింది కాంగ్రెస్ పార్టీ కాదా అధ్యక్షా? మెయిన్ పైప్ లైన్ నుంచి నీళ్లు రాకపోతే గజ్జెట్ కు నీళ్లు ఎలా వెళ్తాయి. గోదావరి నది నుండి నీరు ఇచ్చే పనులు 2008లో మొదలు పెడితే, నిన్నటివరకు 85 శాతం పని పూర్తి చేసినటువంటిది ఆ ప్రభుత్వ హయాంలోనే. పరిణామక్రమంలో వచ్చినటువంటి ప్రభుత్వాలు ఇంకా వేగంగా చేసి, ప్రజలకు అందించే విషయంలో, పాలసీలు మార్చుకునే విషయంలో అభ్యంతరం లేదు. ఒక్కోసారి మా పాలసీ మూలాన కొంత నష్టం జరగవచ్చు. ఏదో అనుకొని మేము ఇండస్ట్రియల్ పాలసీ ప్రయత్నం చేశాము. కానీ అంతకంటే ఇంకా వేగవంతంగా పోవాలని మీరు పాలసీ మార్చారు. అభినందిస్తున్నాం, ఆ విధంగా మేము ఆహ్వానిస్తున్నాం, స్వాగతిస్తున్నాం.

12.40 | అందుకు తగ్గట్టుగా అభివృద్ధి జరిగితే సంతోషిస్తాము.

మ. | కాని మీరు ఏమి చేశారు, మీ పాలసీ చాలా తప్పుడుది అంటే ఎలా? పరిశ్రమలు ఎక్కువ రాకుంటే ఇదీ తప్పుడుదేనా? ఈ సంవత్సరం వర్షాలు కురవక పోతే మీ తప్పా, మా తప్పా? ఈ విషయాలను ఒకసారి నెమరువేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఏ ప్రాంతమైనా అభివృద్ధి చెందింది, లేనిది అనే దానికి కొంత నిర్ధారణ ఉంటుంది. సమైక్య పాలనలో ఉన్నా మేము ఈ ప్రాంత

అభివృద్ధికోసం, అవసరాల కోసం ప్రభుత్వంలో ఉండి బయట ఉండి పోరాడి సాధించాము. కొన్ని మిగిలిపోవచ్చు. చాలా విషయాలలో అందుకు కొన్ని ఉదాహరణలు ఇవ్వగలను. శ్రీశైలం ఎడమ కాలువను సాధించడానికి ప్రభుత్వంలో ఉండి పోరాడిన విషయం, ప్రభుత్వంలో లేక ఇంకోటి చేసిన విషయాలు మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనా ఈ అభివృద్ధికి సూచిక తలసరి ఆదాయం, ద్రవ్య నిర్వహణ, పేదరిక నిర్మూలన. జిఎస్ డిపి గ్రోత్ రేటు ఈ మూడు విషయాల మీద ఆధారపడి ఉంది. దానికి మనం కొంత వివరణ ఇచ్చుకుంటాము. అదే వివరణ మీ బడ్జెట్ ప్రసంగంలో, గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో కూడా ఒకటి, రెండు చోట్ల చేశారు. నేను ఎక్కువ వివరణాత్మకంగా పోను. వాటికి సంబంధించి చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

ఈ రోజు గత పదేళ్లు కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి సమయంలో జిఎస్ డిపి గ్రోత్ రేటు నేషనల్ ఏవరేజ్ రేటు కంటే ఎక్కువ ఉన్నది. పదేళ్ల కాలంలో నేషనల్ యావరేజ్ కంటే ఎక్కువ ఉండడం జరిగింది. ఆ పదేళ్లలో గుజరాత్ కంటే ఎక్కువ ఉన్నది. ఆ పదేళ్లలో గుజరాత్ రాష్ట్రం సాధించింది 2004 నుండి 2013-14 వరకు 9.76 గ్రోత్ రేటు అయితే తెలంగాణ ప్రాంత జిఎస్ డిపి 10.16 శాతం. ఇది సెవరల్ గా లెక్కకట్టాము. ఈ రోజు నేషనల్ యావరేజ్ కంటే ఎక్కువ ఉన్నది. గుజరాత్ రాష్ట్రంతో పోలిస్తే కూడా ఎక్కువ ఉందనే విషయం ఇక్కడ తెలుస్తుంది. అంటే మేము తక్కువ సాధించినట్టా? పర్క్యాపిటా ఇన్ కమ్ 2004కు ముందు రూ. 23,448 ఉంటే, 2013-14 నాటికి రూ. 1,14,669 పెరిగింది. అంటే రూ. 91000 పర్క్యాపిటా ఆదాయం పెరిగిన విషయాన్ని మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. ఇది కూడా భారతదేశ సగటు ఆదాయం కంటే ఎక్కువ. పేదరిక నిర్మూలన 2004కు ముందు 24.6 శాతం పేదరికం ఉన్నది. అది 2014 నాటికి 20 శాతానికి తగ్గిందనే విషయం అర్థం చేసుకోవాలి. ఆర్థిక నిర్వహణ మూలంగా 50 శాతం ఆస్తి ఉంటే వంద శాతం అప్పులున్నాయి. కాని మేము 2013-14లో రాష్ట్రాన్ని మీకు అప్పచెప్పడానికి 101 శాతం ఆస్తులుంటే, 100 శాతం అప్పులున్నాయి. అప్పులకంటే ఆస్తులు క్రియేట్ చేయబడ్డాయి. అదే విధంగా మొత్తంగా పారిశ్రామికంగా కాని ఇంకోటి కాని మీరు అభివృద్ధి చెందిందనే విషయాన్ని గుర్తు పెట్టుకుంటే, 1956-57లో సుమారు మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ కేవలం 14.54 లక్షల టన్నులు మాత్రమే ఉంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో మన వంతు 29 శాతం మాత్రమే. కాని అదే విడిపోయే నాటికి అంటే 2013-14వ సంవత్సరం నాటికి మొత్తం ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 217 లక్షల టన్నుల ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ అయితే 106 లక్షల టన్నులు ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రానికి

చెందినవి. అంటే పదమూడు జిల్లాలతో సమానంగా ఇటు పది జిల్లాలు సాధించిన అభివృద్ధి తక్కువదా? అంటే ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ కు సంబంధించి సెల్ఫ్ సఫిషియంట్ గా ఉన్నాము. ఈ రాష్ట్రంలో ఇంత అభివృద్ధి జరిగిందంటే దీనికి కారణం పారిశ్రామికంగా వ్యవసాయికంగా, సేవ రంగాలలో ఇతర రంగాలలో అన్ని రంగాలలో ఇంత అభివృద్ధి సాధించిందంటే, మేము సాగించిన పరిపాలనలో లోటు ఉన్నట్టా? మేము సాగించిన పరిపాలనలో కొన్ని తప్పాపులు ఉండవచ్చు, పరిణామ క్రమంలో ఇటువంటి జరగడం సహజం. కాని ఇది పారిశ్రామిక రంగం విషయానికి వస్తే ఈ రాష్ట్రంలో పవర్ సంగతి గురించి మీరందరూ చెబుతూ ఉన్నారు. భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పుడు 2500 మెగావాట్లు ఉత్పత్తి ఉంటే ఇప్పుడు 3 లక్షల 85 వేల మెగావాట్లు ఉత్పత్తి దేశంలో ఉంది. అంటే ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పథంలో తీసుకుపోవడానికి కరంటు అవసరాలు తీర్చడానికి కేంద్రంలో ఉన్న ప్రభుత్వం ఏమి చేయలేదని అంటే సబబా? మీరు ఒకసారి ఆలోచించండి.

ఒక్కోసారి కష్టాలు వస్తాయి, భారత ప్రభుత్వం 2009లో యుపిఎ హయాంలో కోల్ బేస్ట్ పవర్ ప్రాజెక్టు 75వేలు మెగావాట్ల ఉత్పత్తి ఉంది. 2015-16 నాటికి 1.75 లక్షల మెగావాట్లు ఉత్పత్తి అయింది. అంటే 2013-14, 2014-15, 2015-16లోనే 45వేలు యాడ్ అయింది. ఈ రెండు సంవత్సరాలలో యాడ్ అయితే దీనికి మోడీ ఒక్కడే కారకుడా? బిజిపి ప్రభుత్వమే కారణమా? ఏ ప్రాజెక్టు కట్టాలన్నా నాలుగైదు సంవత్సరాలు సమయం పడుతుంది. అది మొదలు పెట్టింది కాంగ్రెస్ పార్టీ, పూర్తి చేసే నాటికి మోడీగారు అధికారంలో ఉన్నారు కాబట్టి వీరిదే మొత్తం క్రెడిట్ అనుకుంటే మనం చేసేదేమీ లేదు. అదే విధంగా ఒకసారి ఆలోచిస్తే 2013-14లో కరంట్ కట్ అనేది చాలా రాష్ట్రాలలో ఉంది. మా దురదృష్టం కొద్దీ ఆ రెండు సంవత్సరాలు మేము ఒక పక్కన ఉద్యమం, ఇంకొక పక్కన తెలంగాణ ఆకాంక్ష మొదలైన పరిస్థితులు ఎన్నో ఉన్నాయి. మహారాష్ట్రలో 12 గంటల పవర్ కట్ ఉన్నది.

12.50 | అధ్యక్షా, తమిళనాడులో 16 గంటలు, మధ్య ప్రదేశ్ లో 12 ము. గంటలు పవర్ కట్ ఉంది. పవర్ కట్ మన రాష్ట్రానికి కాదు, మిగిలిన రాష్ట్రాలలో కూడా ఉందని ఆనాడు చాలా మంది చెప్పిన విషయాన్ని మీకు గుర్తుచేస్తున్నాను. పారిశ్రామిక రంగానికి సంబంధించి ఈ రాష్ట్రానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అందించిన కానుకలు ఏంటో మీకు తెలుసు. హైదరాబాద్ నగరం పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి కావడానికి కారణం కాంగ్రెస్ పార్టీ అని మనవిచేస్తున్నాను.

అది కాంగ్రెస్ పార్టీ చలువే. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి ఇప్పటివరకూ కాంగ్రెస్ పార్టీ బీహెచ్ఈల్, హెచ్ఎంఎల్, హెచ్ఎంబీ, సీసీఎంబి, ఐఐసీటి, ఎన్జీఆర్ఐ, బీఈల్, బీడీఎల్, ఐడీపీఎల్, ఈసీఐఎల్, బీడీఎల్, మిథాని, ఎన్ఎఫ్సీహెచ్ఎస్సీ, ఎన్ఎండీసీ, ఆర్డిసెస్ ఫ్లాక్సీ, డీఎంఆర్ఎల్, డీఎల్ఆర్ఎల్, డీఆర్డీఓ, వంటి ఇంకా ఎన్నో సంస్థలు హైదరాబాద్ చుట్టుపక్కల తీసుకురావడం వల్ల హైదరాబాద్ పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందిన విషయం వాస్తవం కాదా? ఎన్నో యాన్సిలరీ ఫ్లాక్సీలు వచ్చి సుమారు ఎనిమిది లక్షల ఉద్యోగులు ఇక్కడ ఉంటున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఐటీ ఉత్పత్తులను భారతదేశానికి అందించి మొదటి స్థానంలో నిలిచిందని గర్వంగా చెబుతున్నారు. దానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ కారణం కాదా అనే విషయంపై ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలి.

(ఈ సందర్భంగా శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డిచే అంతరాయం)

ఓసీబీఎల్ సంస్థ మూతపడడానికి కారణం ఎవరు? ఇప్పుడు మీరు మాట్లాడుతున్నారు. కాబట్టి పరస్పర ఆరోపణలు వద్దని నేను ముందే చెప్పాను. ప్రజలు మిమ్మల్ని విశ్వసించారు, గౌరవించారు, మేము అభిమానించాము. ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని బంగారు పల్లెలో పెట్టి మీకు అప్పగించాము. దానిని బంగారు తెలంగాణగా మార్చాలని మీరు అనుకుంటున్నారు, అందుకు మా సహకారం తీసుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వంలో ఉన్నాము కదా అని ఏది వడితే అది మాట్లాడవద్దని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, బడ్జెట్ కు వస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వాల చొరవ వల్ల ఈ రాష్ట్రం చాలా వరకూ అభివృద్ధిని సాధించింది. ఈరోజు ఐటీకి సంబంధించి కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలోనే గ్రోత్ వచ్చింది. ఆ విధంగా గ్రోత్ మీకు అందించాము. ఆ గ్రోత్ ము ఇంకా పెంచండి అందుకు సహకరిస్తామని చెబుతున్నాను. అదే విధంగా జీఎస్ డీపీ గురించి చెప్పారు. తలసరి ఆదాయం 2014-15లో 12.7 శాతం పెరిగి లక్షా ఇరవై తొమ్మిది వేల రూపాయలు అయ్యింది, 2015-16లో 17 శాతం పెరిగి లక్షా నలభై మూడు వేల రూపాయలు అయ్యిందని చెప్పారు. జీఎస్ డీపీ గ్రోత్ ము బట్టి మీరు చెప్పారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ 2012-13 లో, 2013-14 లో కూడా అధికారంలో ఉంది. అప్పుడు గ్రోత్ రేట్ 11.7 శాతం, 13.9 శాతం ఉంది. మీ హయాం కంటే మా హయాంలోనే ఎక్కువ పెరిగింది. మేము అభివృద్ధి చేయలేదని మీరు ఎలా అనుకుంటున్నారో ఒకసారి ఆలోచన చెయ్యండి. జీఎస్ డీపీకి సంబంధించి మీరిచ్చిన బుక్ లో అవుట్ లుకోల్ ఒకసారి చూడండి. మీరిచ్చిన బుక్ ను చూసి నేను కోల్ చేస్తున్నాను.

కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలో జీఎస్ డీపి గ్రోత్ రేట్ 2012-13 లో రూ.1084, 2013-14 లో రూ.1286 ఉంది. గడచిన రెండు సంవత్సరాలలో అభివృద్ధిని చూస్తే, మేము సాధించిన అభివృద్ధి కంటే మీరు చేసిన అభివృద్ధి ఎక్కువ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. జీఎస్ డీపి గ్రోత్ రేట్ 2015-16లో 11.7 శాతం ఉందని అన్నారు, మేము 2012-13లో 11.7 శాతం అని చెప్పాము. రెండూ సమానం అయ్యాయి.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇక్కడ లేరు, వారికి మా మాటలను వినిపించండి. నేను మాట్లాడే పద్ధతి కొంతమందికి అర్థం కావడం లేదు. మా వాళ్లు కొంతమంది నేను ఆవేశంతో, దూకుడుగా మాట్లాడడం లేదని అనుకుంటున్నారు. అందుకు వారి విమర్శను ఎదుర్కోవాలి. బడ్జెట్లో ఉన్న అంశాలు, మీరు చేసిన తప్పిదాలు, మీకున్న అనాలోచిత విషయాలు ప్రభుత్వానికి చెబితే అదొక బాధ. రెండు బాధలను నేను భరించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అయినప్పటికీ వాస్తవాలను అర్థం చేసుకోని, ప్రభుత్వం తప్పులను సరిచేసుకోవాలని, ప్రజలకు సరైన ఫలితాలు అందించాలని ప్రతిపక్ష పాత్రను పోషించాలని నా ఉద్దేశ్యం. అదే విధంగా మా మిత్రులకు, బయట అభిమానులకు నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పరుష వదాలను ఉపయోగించడం, అహంకారంగా మాట్లాడడం, ఇతరులను కించపరచడం, అవమానపరచడం, అందరి కంటే నేను గొప్ప అని చెప్పుకోవడం, ఆ విధంగా హాసభావాలు ప్రదర్శించడం ఎవరికీ సరైనది కాదని మీరు భావించి, నన్ను దీవించడం మనవి చేస్తున్నాను. నేను చెప్పే ఈ వాస్తవాలను కఠోర సత్యాలుగా గుర్తించాలి. ప్రజలు వాస్తవాలు గమనిస్తున్నందున తగు జాగ్రత్తగా ఉండవలసిన అవసరం ఉందని మీరు అర్థం చేసుకోవాలని లేదంటే కాలానుగుణంగా మీరు, మేము అందరం సారాలు నేర్చుకోవలసి ఉన్నందున మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రి గారున్నారు, ఆయన వెళ్లి ముఖ్యమంత్రి గారికి చెబుతారు. చేసేది ఏమి లేదు కాబట్టి వినకపోయినా పరవాలేదు అనుకుంటున్నారేమో? అధ్యక్షా, మీరు ప్రత్యక్ష సాక్షి. నేను గత రెండు బడ్జెట్లపై మాట్లాడిన ప్రసంగం రికార్డులో ఉంది. అది ఒకసారి గమనించాలి. వాస్తవానికి వెంట్రుక మందం దూరంలో కూడా ఈ బడ్జెట్ లేదు. ఇది వాస్తవమా కాదా? నేను మొన్న బడ్జెట్లో చెప్పాను.

1.00 ము. మొదటిసారిగా మీరు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినప్పుడు అలాగే రెండవసారి ప్రవేశపెట్టినప్పుడు అవగాహనతో పెట్టమని

నేను చెప్పాను. అయినా రెండవసారి కూడా రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖామాత్యులు కనీస అవగాహనతో బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టలేదు. గత బడ్జెట్ సమావేశంలో బడ్జెట్ మీద ప్రసంగిస్తూ కనీసం మూడుసార్లైనా బడ్జెట్ను పూర్తి అవగాహనతో ప్రవేశపెట్టమని చెప్పాను. కావాలంటే రికార్డులను పరిశీలించండి. ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ కు సంబంధించి చాలా క్లుప్తంగా తెలియజేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. నేను చేప్పే ప్రసంగం కనీసం మూడు, నాలుగు గంటల సమయం పడుతుంది కాబట్టి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారితో సహా శాసనసభ్యులందరూ వింటే బాగుంటుంది. చాలా వివరంగా ఈ రాష్ట్ర సమస్యల గురించి మాట్లాడుకోవాలని ఉన్నప్పటికీ సగం తృప్తితోనే నేను నా ప్రసంగాన్ని కొనసాగిస్తున్నాను. ఈటెల రాజేందర్ గారు రూ.48వేల కోట్ల ప్రణాళికా వ్యయాన్ని పెట్టినప్పటికీ రూ.24వేల కోట్లకంటే ఎక్కువ కాదని నేను గతంలో చెప్పాను కావాలంటే రికార్డు పరిశీలించండి. అదే నిజమైంది.

అసలు బడ్జెట్ అంటేనే గందరగోళమంటే ఈటెల రాజేందర్ గారు మరింత గందరగోళం సృష్టించారు. ఈ బడ్జెట్ ఆశల పల్లకిలో ఊరేగుతున్నట్లుగా ఉన్నది. అంకెలతో ఆటలాడుకుంటున్నారు. మాటలతో గారడీ చేస్తున్నారు. మమ్మల్ని మైమరచించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రజలను భ్రమింపజేయడానికి నిరంతరంగా కృషి చేస్తున్నారు. కానీ ఇది సాగదు, సాగదు. ఈ ప్రభుత్వానికి గుణపాఠం అవుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

గతంలో నేను మిషన్ కాకతీయకు సంబంధించి కూడా చెప్పాను. హరిశ్చంద్ర గారికి గుర్తున్నదో లేదో తెలియదు కానీ మిషన్ కాకతీయకు సంబంధించి 2014-15 సంవత్సరానికి రూ.600వేల కోట్లకు మించి ఖర్చుచేయలేదని చెప్పాను. సరిగ్గా అదే రూ.600వేల కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. కావాలంటే రికార్డులు పరిశీలించుకోండి. పారదర్శకమైన ప్రభుత్వం ఉండాలని కోరుకుంటున్న నేను పారదర్శకంగా ఉండటానికే తగిన ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఎక్కడైనా నేను తప్పు మాట్లాడితే నన్ను కర్ఫ్ చేస్తే వెంటనే సరిచేసుకుంటాను. ఒకవేళ మీరు మీ తప్పులను సరిచేసుకుంటానంటే సంతోషిస్తాను. ఈసారి బడ్జెట్లో 51 శాతం ప్రణాళికా వ్యయాన్ని పెంచి ప్రభుత్వం తన అత్యుత్సాహాన్ని ప్రదర్శించింది. దీనికి నేను జాలి పడాలా, అభినందించాలా, అభిశించాలా! ఏం చేయాలని ఆవేదన చెందుతున్నాను. వాస్తవాలను గమనిస్తే మీ ప్రభుత్వం లక్ష కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టి కేవలం రూ.61 వేల 473 మాత్రమే పది మాసాలకు సాధించారు. అది సంవత్సరం మొత్తానికి లెక్కవేస్తే సుమారు రూ.74 వేల కోట్లు

అవుతుంది. నేను ఏ.జి ఆఫీసునుంచి ఆరేడు మాసాలకు సంబంధించి సెలసరి కాగితాలు తెప్పించి రేయింబవళ్లు కుర్రత్తుచేసి 2014-15 సంవత్సరానికి ఒక అంచనా వ్యయానికి సంబంధించి ఫిగర్ చెప్పడం జరిగింది.

2015-16 బడ్జెట్లో కూడా తిరిగి ప్రభుత్వానికి అదే విషయాన్ని చెప్పాను. బడ్జెట్లో ప్రధానంగా ల్యాప్ డెస్కూ, నాన్-ల్యాప్ డెస్కూ, గ్రాంట్స్ ఇన్ ఎయిడ్, ప్లీట్ పేర్స్ ఇన్ సెంట్రల్ ల్యాక్సెస్, బారోయింగ్ మొదలైనవి అతి ముఖ్యమైన ఆదాయ వనరులు. వీటి గురించి ఈటెల రాజేందర్ గారికి కొంతవరకు తెలుసు. ఎందుకంటే ఈ అంకెల గురించి వారు ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగా కుర్రత్తు చేస్తున్నారు, ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా నేను కూడా కుర్రత్తు చేస్తున్నాను కాబట్టి మా ఇద్దరికీ బడ్జెట్కు సంబంధించి ఎక్కువ అవగాహన ఉంటుంది. మొదటిసారి మీ ప్రభుత్వం ఆవేశంతో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ను సగం అంగీకరించారు. మొదటిసారి లక్షా పదిహేను వేల కోట్ల బడ్జెటు ప్రవేశపెడితే ఇంత బడ్జెట్ను ఖర్చు చేయడం సాధ్యం కాదని నేను అప్పుడే చెబితే ప్రభుత్వం సవరించుకొని పదిహేను వేల కోట్లు తగ్గించుకొని కేవలం లక్ష కోట్ల రూపాయలతో బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టింది. ఈ లక్షకోట్లను పూర్తిగా ఈ సంవత్సరం చివరిలోపల ఖర్చు చేస్తామని చెబుతున్నారు. 2015-16కు సంబంధించి లక్ష కోట్ల బడ్జెట్లో ఇంకా పదిహేను రోజుల సమయం మాత్రమే ఉన్నది. ఇప్పటివరకు ఖర్చుచేసిన వివరాలు నాకు పంపిస్తే పూర్తి వివరాలపై నాకు అవగాహన వస్తుంది. నేను రాజేందర్ గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నదేమిటంటే ఈ బడ్జెట్ సమావేశాలు పూర్తయ్యేలోపు ఇప్పటివరకు కేటాయించిన నిధులలో ఎక్స్ పెండిచర్ ఎంత పెట్టారనే సమాచారాన్ని మాకు అందించమని కోరుతున్నాను. నాకున్న సమాచారం ప్రకారం ఇప్పటివరకు రూ.70వేల కోట్ల నుంచి రూ.80వేల కోట్లలోపే ఖర్చయింది. నేను చెప్పింది వాస్తవమా కాదా అని నిరూపించడానికి ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు సభకు వివరాలను అందజేస్తే సత్యాసత్యాలు తెలుస్తాయి. ఇంకా మిగిలిన పదిహేను రోజులలో మహా అయితే అయిదారు వేల కోట్లు ఖర్చు చేయగలగతారు. అయితే ఈ సంవత్సరం మీరు వ్యయం చేయబోయేది ఎట్టిపరిస్థితులలో రూ.83వేల కోట్లనుంచి రూ.84వేల కోట్లు మాత్రమే అని అర్థమవుతున్నది. అంటే రూ.1లక్షా 15 వేల కోట్లలో రూ.30వేల కోట్లు రావు. ఈ విషయం కూడా గత రికార్డులను పరిశీలిస్తే తెలుస్తుంది. నేను ఆరోజు ప్రభుత్వం చెప్పిన అంచనాల ప్రకారం భూములను అమ్మితే రూ.13వేల కోట్లు వస్తాయని లెక్క వేశారు. కానీ నేను రూ.3వేల కోట్లకు మించి ప్రభుత్వానికి భూములు

అమ్మడం వల్ల రావని చెప్పాను. చివరికి నేను చెప్పిన విషయం నిజమైంది. అలాగే 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి లక్షా 15వేల కోట్ల బడ్జెట్లో రూ.30వేల కోట్లు ఖర్చు సాధ్యం కాదని నేను తెలిపిన విషయం నిజమైందని ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

1.10 | ఇంత కరోరమైన సత్యం. ప్రణాళిక అని మాట్లాడుతున్నారు.
మ. | దాంట్లో మీ ప్రణాళిక ఎంత ఉంది. 2014-15 లో మీ ప్రణాళిక శాతం 38. ఇప్పుడు ఈ ప్రకారం ప్రణాళికేతర వ్యయం 58,000 కోట్లుగా ఉన్నదని మీరే చూపించారు. రూ. 84,000కోట్లలో ఈ రూ. 58,000వేల కోట్లను తీసిసినట్లైతే మిగిలేది కేవలం ఈ రూ.26000 కోట్లు మాత్రమే. మీ ప్రణాళిక మొత్తం కూడా రూ.26,000 కోట్లు మాత్రమే. అనగా ఇది 31 శాతం. అంతకు ముందు 38శాతం, ఇప్పుడు 31 శాతం, రేపు 2016-17 సంవత్సరానికి 37 శాతం కన్నా అధికంగా ఉండదని చెబుతున్నాను. 31-35 శాతానికి ఇక్కడ నిరూపణ అవుతుంటే, 55శాతానికి పెట్టావనడం హాస్యాస్పదమూ కాదా, ఇది వువ్వుల్ని భ్రమింపచేయడానికా, అంకెలను చూపించడానికి, ఆలోచన లేకుండా చేయడానికా, ఎవరికి అర్థం కాకుండా ఉండటానికా, ఇంత నమ్మించి ప్రయత్నం చేయాలనే దాంట్లో ఉపయోగం ఏమి ఉన్నది. దాంట్లో ఎటువంటి ఉపయోగం లేదు. వాస్తవాల మీద అభివృద్ధి ఉన్నట్లైతే, ఉన్నదాంట్లో ఎలా చేద్దామనే దాంట్లో అభ్యంతరం లేదు. ఇదీ పరిస్థితి అధ్యక్షా. దేనిలో ఎంతమొత్తం అనే విషయంలో కరెక్టు వివరాలను మీకందిస్తాను. మొన్న పంచాయతీ రాజ్ మంత్రి గారు, ఇంకెవరో మాట్లాడినట్లున్నది. ఈటెల రాజేందర్ గారు కూడా నమ్మకపాటనలో ప్రణాళిక వ్యయంలో 10,000కోట్లు కూడా ఖర్చుపెట్టనట్లుగా, తీసిసినట్లుగా మాట్లాడారు. ఆవిధంగా మాట్లాడిన దానికి మీ దగ్గర లెక్కలున్నట్లైతే చూపించండి. ఏ ఒక్క సంవత్సరం కూడా రూ. 38,500కోట్ల కన్నా అధికంగా ఖర్చు పెట్టలేదని ఇంకోమాట పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి గారు కూడా మాట్లాడారు. ప్లానింగ్లో పెట్టిన డబ్బులో తెలంగాణకు రూ.38,500కోట్లు ఖర్చు పెట్టలేదని పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి గారన్నారు. 10,000 కోట్లు కూడా లేదని వారన్నారు. మీ 2011, 2012, 2013 పుస్తకాలను తీసి మొత్తంగా తీసుకొచ్చి ఈ సభ ముందు పెట్టండి. తల వంచి ఇంటికెళ్లిపోత. వాస్తవం. ఈ వాస్తవాలు చెప్పకుండా గుడ్లకాల్చి మీదేసే ప్రయత్నం మంచిది కాదు. అయినా మీకొక ఉదాహరణను చెబుతున్నాను. 2013-14లో రూ. 42000 కోట్ల ఎక్స్ పెండిచర్ని పెట్టాము. అందులో 42శాతం వాట మనదంటే సుమారు 18,000కోట్లు. లేదూ, కెటిఆర్ గారు చెప్పినట్లుగా రూ.38,500

కోట్లగానే అనుకున్నట్లైతే అది సుమారుగా రూ.16,500 కోట్లు. ఆర్థికమంత్రి గారు ఇది రూ.10,500కోట్ల కన్నా అధికంగా లేదా? ఎన్నడూ కూడా పెట్టలేదన్నారు. ఆ విధంగా అన్నదానిని చూపించండి మీ లెక్కలోంచి నుండి చూపించండి. ఇంత తీసేసినట్లుగా మాట్లాడడం నబబా? తరువాత బడ్జెట్ విధంగా ఉంటుందంటే ఈ 2016-17 బడ్జెట్ లో కూడా పద్దుకు పద్దు చెబుతాను. వాటిని రికార్డులో ఉంచుకోండి. మీ బ్యాంక్ రెవిన్యూ యొక్క గత రెండు సంవత్సరాల లైండు కానీ, గత ఏడేనిమిది సంవత్సరాల అనుభవం కానీ, అనేక రాష్ట్రాల యొక్క ఆలోచనను కానీ, మిమ్ముల్ని అనాలి అనడం లేదు. నిన్ననే విద్యావేత్తలు, స్వచ్ఛంద సంస్థ ద్వారా బడ్జెట్ ను రిసెర్చ్ చేసే ఒక సంస్థవారు నాదగ్గరకు వచ్చారు. వారు మీరు ప్రతి వక్షనాయకులు కూడా, మీ తెలంగాణ బడ్జెట్ చూశారా? ఈ విధంగా బడ్జెట్ ఉన్నట్లైతే రేపు రాష్ట్రం ఏమి కావాలి? ఈ ప్రజల మీద భారం ఏమి కావాలి? అని అడిగారు. ఈ సందర్భంలో మీరు చెప్పడానికి మీ డ్యూటీ ఏమిటని అడిగితే ప్రతిపక్షాన్ని అలర్ట్ చేయడానికే చెబుతున్నామన్నారు. మీరు ప్రభుత్వాన్ని అలర్ట్ చేయరా అని అడగ్గా, ప్రభుత్వానికి కూడా ఇది సరైనది కాదని చెబుతామన్నారు. ఆర్థిక శాఖ మంత్రి రాజేందర్ గారి దగ్గరకు వెళ్లి కలువమని చెప్పాను. ఏడేమినిది రాష్ట్రాల బడ్జెట్ చూసినప్పటికీ కూడా ఇంతటి ఊహకల్పిత బడ్జెట్ ను చూడలేదని అన్నారు. ఆ విషయాన్ని నేను నా లెక్కలను చూపి వారితో చర్చిస్తే, మాకంటే మీరు ఎక్కువ రిసెర్చ్ చేశారని, మా స్వచ్ఛంద సంస్థలో జాయిన్ అవుతారా సార్ అని అడిగారు. ఇక్కడినుంచి పోయిన తరువాత అక్కడికి వస్తానని అన్నాను.

(ఈ దశలో సభలో నవ్వులు)

అధ్యక్షా, మీరు 2016-2017 సంవత్సరానికి మీరు పెట్టిన లక్ష ముప్పది వేల కోట్ల బడ్జెట్ గురించి ఒకసారి ఆలోచించండి. మీరు పెట్టిన ఒక లక్ష పదిహేనువేల బడ్జెట్ ను లక్ష కోట్లకు తగ్గించుకున్నారు. లక్షకోట్లకు ఒకసారి ముప్పై శాతం అనగా, లక్షా పదిహేను మీదనే అప్పుడు పెట్టుకున్నారు. లక్షకోట్లపై 15 శాతం వేసుకుని లక్షపదిహేను వేల కోట్లు పెట్టుకోవాలి. కానీ, దీనిలో ఏమైనా అర్థం ఉన్నదా, దీనికేమైనా ఆలోచన ఉన్నదా. ఈ లక్షా, ముప్పది వేల కోట్లలో రాబడి ఎంత ఉంటుందంటే కేవలం రూ.97వేల కోట్లు నుండి లక్ష కోట్ల రూపాయలు మించదు. దీనిని మీ రికార్డులో వ్రాసుకోండి. ఇంతకన్నా రూపాయి ఎక్కువైనా నేను ఇక్కడికి మరల రాను. మీ ప్రణాళిక ఎంత అనగా రూ.67వేల కోట్లు ప్రణాళిక, ప్రణాళికేతర రూ.63వేల కోట్లు. అంటే రూ.63వేల కోట్లకు అధికంగా రూ. 1,000 కోట్ల నుంచి 2,000 కోట్లు అధికంగా అవుతాయి.

కాని మిగలవు. అనగా రూ. 97 నుంచి లక్షకోట్లకు మించి రాబడి రాదు. అనగా రూ. 34-37వేల కోట్లు మాత్రమే మీ ప్రణాళికకు ఉన్నాయి. ఈ ప్రణాళిక అంటే ఇరోగేషన్, ఫ్లడ్ కంట్రోల్, ఎస్.సి, ఎస్.టి, ఓ.బి.సి వెల్ఫేర్, సోషల్ వెల్ఫేర్, రూరల్ డెవలప్ మెంట్, అగ్రికల్చర్, ఎడ్యుకేషన్, ట్రాన్స్ పోర్ట్, మెడికల్, అర్బన్ డెవలప్ మెంట్, స్పెషల్ డెవలప్ మెంట్, ఇవన్నీ మీ ప్లాన్. ఈ ప్లాన్ లోనే రూ.25వేల కోట్లు ఇరోగేషన్ కి వెళితే మిగిలేది రూ.10000 కోట్ల నుంచి 12వేల కోట్లు మాత్రమే. ఈ రూ.12000 కోట్లు మొత్తం ఈ సబ్జెక్టులో పెట్టారు. ఇది వీలవుతుందా, జరుగుతుందా, పోనీ రూ.25,000 కోట్లు అక్కడ పెట్టకుంటే మరి ఇక్కడికైనా మార్చాలి. ఇటునుంచి అట్టినా, అటునుంచి ఇట్టినా మార్చాలి. అందుచేత ఈ బడ్జెట్ ను చూసినప్పుడు కాస్త యోచించిపెట్టక పోతే చాలా ఇబ్బందికరం అనే విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 35-40 శాతానికి మించి, కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఉమ్మడి రాష్ట్రమైన, ఏ రాష్ట్రం కానీ ఎక్కడో ఒకచోట ఒకసారిగా అటుఇటుగా కానీ, 35-40 శాతానికి మించిన ప్రణాళిక వ్యయం లేనే లేదు. లేదు.

1.20 మీరు గణాంక పుస్తకాలన్నీ తెప్పించి చూసుకున్నా
మ. 35-40 శాతానికి మించి ప్రణాళిక వ్యయం మొత్తం భారత దేశంలోనే లేదు. పది సంవత్సరాల ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 2004-2014 బూమ్ పీరియడ్ లోనే ఒకటి రెండు సార్లు ఏదో మించింది. ప్రణాళిక 35-40 శాతానికి అసలు చేరదు అంటే రాబడి రాదు అని అర్థం. రాబడి రాకుండానే ఈ శాతాలన్నీ లెక్క కట్టారా. ఇతర రాష్ట్రాల అనుభవంతో గాని, వాస్తవాలతో గాని, గత 5 సంవత్సరాల అనుభవంతో గాని, లేదా గత 2 సంవత్సరాల అనుభవంతో గాని, ఈ లెక్కలకు బడ్జెట్ కు అసలు సంబంధం లేదనే విషయాన్ని మీకు నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ విషయం తొందర తొందరగా చెప్పి విషయం కాదు. చాలా ప్రధానమైన విషయం. ఇది ఒక భాగమైతే బడ్జెట్ లో రాబడి లేని దానికి కేటాయింపులు ఉన్నాయి. కేటాయింపు చేసిన దానికి మంజూరులు ఉండవు. దానికి ఉదాహరణ మొత్తం 2014-15 సంవత్సరంలో . . .

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు : అధ్యక్షా, జానారెడ్డి గారికి ఒక విజ్ఞప్తి. ఏవియేషన్ షో సందర్భంగా ఈ రోజు భారత రాష్ట్రపతి గారు వస్తున్నారు. పెద్దలు జానారెడ్డి గారు మాట్లాడుతుంటే విన్నాను. సబ్జెక్ట్ గురించి మాట్లాడడానికి చాలా సమయం కావాలని అన్నారు. జానారెడ్డి గారు రేపు కంటిన్యూ చేయవచ్చు. గం.2.50 నిలకు మనమందరం అక్కడికి వెళ్లాల్సి ఉంది. కాబట్టి, ఈ రోజు మాత్రం గం.1.30 నిలకు వూర్తి చేసుకుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు, చాలా సంతోషిస్తున్నాను. ఈ వాస్తవాలను స్వీకరించి మరల అధ్యయనం చేసి, మనం చేసి రాష్ట్రాన్ని పటిష్టం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఉన్నట్టుగా ముఖ్యమంత్రి గారిని భావిస్తూ, అభినందిస్తున్నాను.

2014-15 సంవత్సరంలో కేటాయించిన దానికి, చెప్పిన దానికి ఒక్కొక్క సబ్జెక్టులోకి పోతే చాలా కష్టం గాని, ప్రస్తుతం ఒకటి రెండు సబ్జెక్టుల గురించి మాత్రమే నేను మాట్లాడతాను. మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కి సంబంధించి 11 వందల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్. కానీ, ఖర్చు పెట్టింది మాత్రం 300 కోట్ల రూపాయలు. ఏది ఏమైనప్పటికీ మొత్తం బడ్జెట్ లో 60 శాతం మాత్రమే ఖర్చుపెట్టారు. మొత్తం లక్ష కోట్లలో 60 శాతం ఖర్చులు మాత్రమే వివిధ సబ్జెక్టుల్లో ఉన్నాయి నేను ప్రత్యేకంగా వివరించలేను. ముఖ్యమంత్రి గారు బడ్జెట్ లో ఉన్నవి ఏ విధంగా చేయాలనే ప్రయత్నం ఉంటే లేనివి కొన్ని ఉన్నాయి తమరు కనిపెట్టారా లేదా, మీ దృష్టికి వచ్చాయా లేదా, ఒకవేళ వచ్చినప్పటికీ ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు? మేము మీకు ఏ విధంగా సహకరించాలో మా అందరికీ, సభకు తెలియాలి. ఇది కాక, జిఎస్ డిఎస్ ఎంతెంత పెంచారు. 15 శాతం పెంచి 6 లక్షల 70 వేలు వస్తుంది, 28 లేక 29 వేల రూపాయలు అప్పు పుడుతుందని అనుకున్నారు. మళ్ళీ మళ్ళీ చెబుతున్నాము 3½ శాతం అనే విషయానికి ఇప్పటి వరకు పర్మిషన్ లేదు. ఉంటే మనకు వచ్చినప్పుడు తప్ప. ప్రధాన మంత్రి దగ్గరకు రమ్మంటే మేము కూడా వస్తాము. మీకు సహకరిస్తామని కూడా చెప్పాము. దీని కంటే చాలా సీరియస్ మేటర్ ఏమంటే ఈరోజు మీరు అంగీకరించిన ఫిట్ మెంట్ అరియర్స్ కి సంబంధించి 14 జూన్ నుండి 15 ఫిబ్రవరి వరకు సుమారు 6 వేల కోట్ల రూపాయల బకాయి ఉంది. తరువాత మీరు పెంచిన డి.ఎ. ఇంచుమించు నెలకు 84 వేల కోట్ల రూపాయల చొప్పున మొత్తం 700 కోట్ల రూపాయలు ఉంది.

ఫీజు రీ-ఇంబర్స్ మెంట్ కు సంబంధించి పాత బాకీ 10-12 వందల కోట్ల ఎంతో అది మీకే తెలుసు. క్రిందిటి సంవత్సరం 3500 కోట్లకు తక్కువ ఉండదు. ఫీజు రీ-ఇంబర్స్ మెంట్ కు సంబంధించి 3500 కోట్ల రూపాయలు ఈ బడ్జెట్ లో ఎక్కడా లేదు. ఒకవేళ ఉంటే నాన్ ప్లాన్ లోనే కలిసి ఉండాలి. 6 వేల కోట్ల రూపాయల జీతభత్యాలు తప్పనిసరిగా ఇవ్వవలసింది. ఇది ఒకవేళ దాటవేస్తే తడిసి మోపెడు అవుతుంది. లేదా ఉద్యోగస్తులు ఆందోళనకు దిగే అవకాశం ఉంది. మన రాష్ట్రం సుభిక్షంగా ముందుకు పోవాలని ఆశిస్తున్నాము కాబట్టి, అటువంటి అవకాశం ఇవ్వకుండా చూడాలి. వీటిని ఒకట్రండేళ్లు దాటవేస్తే ఇంకా ఎక్కువ భారం అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. 9 గంటల విద్యుత్ సరఫరా చేసే హామీ ఇచ్చి వెంటనే మొదలు పెట్టమన్నారు. చాలా సంతోషం. కానీ, ఇస్తున్న సబ్సిడీ 4 వేల రూపాయలు. విద్యుత్ సరఫరా గంటలు పెంచినప్పుడు విద్యుత్తు కొనుగోలుకు ఇంకా 3-4 వేలు సరిపోతాయేమో, సర్దుకుంటాయేమో అంటున్నారు. ఒకవేళ అవసరమైతే బడ్జెట్ లో పెడతామని హామీ ఇవ్వాలి. కానీ, బడ్జెట్ లో ఎక్కడా చూపించలేదు. అంటే ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం మీద భారం పడుతుంది. అధ్యక్షా, ఒంటిగంటన్నర అవుతుంది. రేపటికే నేను అవకాశం తీసుకుంటాను. రేపు కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు ఉంటే ప్రభుత్వానికి మేము ఏ విధంగా సహకరించాలి, అందరం కలిసి ముందుకు ఏ విధంగా పోవాలి అనే విషయాల పట్ల ఆలోచించుకోడానికి బాగుంటుందని విజ్ఞప్తి చేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

The House is adjourned to meet tomorrow
at 10.00 am

(The House then adjourned at 01.27 pm., to
meet tomorrow again i.e., on Thursday, the 17th
day of March, 2016 at 10.00 am)